

หลักเกณฑ์การได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ของข้าราชการและลูกจ้างประจำ

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน โดยเลื่อนชั้นตราตามลำดับจากชั้นล่างสุดจนถึงชั้นสูงสุดตามลำดับ ดังนี้

-	ชั้นที่ 7	เหรียญเงินมงกุฎไทย	(ร.ง.ม.)		}	ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย		
-	ชั้นที่ 7	เหรียญเงินช้างเผือก	(ร.ง.ช.)					
-	ชั้นที่ 6	เหรียญทองมงกุฎไทย	(ร.ท.ม.)					
-	ชั้นที่ 6	เหรียญทองช้างเผือก	(ร.ท.ช.)					
-	ชั้นที่ 5	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	(บ.ม.)					
-	ชั้นที่ 5	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	(บ.ช.)					
-	ชั้นที่ 4	จักรธรรภรณ์มงกุฎไทย	(จ.ม.)					
-	ชั้นที่ 4	จักรธรรภรณ์ช้างเผือก	(จ.ช.)					
-	ชั้นที่ 3	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	(ต.ม.)					
-	ชั้นที่ 3	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	(ต.ช.)					
-	ชั้นที่ 2	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	(ท.ม.)					
-	ชั้นที่ 2	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	(ท.ช.)					
-	ชั้นที่ 1	ประดมาภรณ์มงกุฎไทย	(ป.ม.)	สาย 1			}	ชั้นสายสะพาย
-	ชั้นที่ 1	ประดมาภรณ์ช้างเผือก	(ป.ช.)	สาย 2				
-	ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ	(ม.ว.ม.)	สาย 3				
-	ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	(ม.ป.ช.)	สาย 4				

1. กำหนดระยะเวลาในการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการและลูกจ้างประจำ
 - ก. ข้าราชการ ต้องมีระยะเวลาการรับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา (5 ธันวาคม) ของปีที่จะเสนอขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน (หมายถึง ต้องได้รับการบรรจุเข้ารับราชการภายในวันที่ 5 ตุลาคม กรณีข้าราชการ ผู้ใดได้รับการบรรจุเข้ารับราชการหลังวันที่ 5 ตุลาคม จะไม่มีสิทธิเสนอขอพระราชทานในปีที่อายุราชการครบ 5 ปี จะดำเนินการเสนอขอให้ได้ในปีถัดไป)
 - กรณีตัวอย่าง 1 นาย ก. เริ่มรับราชการเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2545
 ดังนั้น นาย ก. จะมีอายุราชการครบ 5 ปีบริบูรณ์ สามารถเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ในปี พ.ศ. 2550
 - กรณีตัวอย่าง 2 นาย ข. เริ่มรับราชการเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2545
 ดังนั้น นาย ข. จะมีสิทธิในการได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ในปี พ.ศ. 2551 เนื่องจากบรรจุเข้ารับราชการหลังวันที่ 5 ตุลาคม
 - ข. ลูกจ้างประจำ ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 8 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน
2. ข้าราชการและลูกจ้างประจำรายใดถูกลงโทษทางวินัยในปีใดและเป็นปีที่มีคุณสมบัติครบเกณฑ์สำหรับการเสนอขอพระราชทาน ต้องเพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีก 1 ปี ยกเว้นโทษภาคทัณฑ์ (เลื่อนระยะเวลาการเสนอขอเข้าไปอีก 1 ปี)
 - กรณีตัวอย่าง นาย ก. ถูกลงโทษทางวินัยเมื่อปี พ.ศ. 2549 และในปี พ.ศ. 2550 เป็นปีที่มีคุณสมบัติครบเกณฑ์ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องเพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีก 1 ปี ฉะนั้น จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ในปี พ.ศ. 2551
3. ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุในปีใด ให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย (หมายถึง ในปีที่เกษียณอายุมีคุณสมบัติครบเกณฑ์ในการที่จะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์พอดี)

ข้าราชการ ใช้หลักเกณฑ์โดยพิจารณาจากเมื่อข้าราชการผู้ใดมีอายุการรับราชการครบ 5 ปีบริบูรณ์แล้ว จะพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ชั้นตราใด ต้องพิจารณาจากการดำรงตำแหน่งในขณะนั้นว่าดำรงตำแหน่งในระดับใด โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ระดับ 1	ร.ง.ม.	ร.ท.ช.	- ขอพระราชทานได้เฉพาะ กรณีพิเศษเท่านั้น	

- ดำรงตำแหน่งระดับ 1 เริ่มต้นขอ “เหรียญเงินมงกุฎไทย” ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ถึง “เหรียญทองช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขขอพระราชทานได้เฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
2	ระดับ 2	บ.ม.	บ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	

- ดำรงตำแหน่งระดับ 2 เริ่มต้นขอ “เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย” ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ถึง “เบญจมาภรณ์ช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนชั้นตราคือ ดำรงตำแหน่งระดับ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ “เบญจมาภรณ์ช้างเผือก”

กรณีตัวอย่าง 1 นาย ก. เริ่มรับราชการในระดับ 1 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2542 และได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นระดับ 2 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2545 ฉะนั้น นาย ก. มีอายุการรับราชการครบ 5 ปีบริบูรณ์ เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2547 นาย ก. มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เริ่มต้นคือ “บ.ม.” จากการดำรงตำแหน่งระดับ 2

นาย ก. จะมีสิทธิขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา “บ.ช.” ได้ ต้องดำรงตำแหน่งระดับ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ซึ่งจะครบ 5 ปีบริบูรณ์ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 จึงจะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “บ.ช.” ได้

กรณีตัวอย่าง 2 จากกรณีตัวอย่าง 1 นาย ก. ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นระดับ 3 เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2550 พอดี มีผลให้ นาย ก. มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “จ.ม.” ได้โดยไม่ต้องเสนอขอชั้น “บ.ช.” เนื่องจากชั้น “จ.ม.” เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับชั้นสูงกว่า

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
3	ระดับ 3 หรือ ระดับ 4	จ.ม.	จ.ช.	1. ดำรงตำแหน่งระดับ 3 หรือระดับ 4 เริ่มขอ พระราชทาน จ.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 3 หรือระดับ 4 มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	

- ดำรงตำแหน่งระดับ 3 หรือระดับ 4 เริ่มต้นขอ “จักรถาภรณ์มงกุฎไทย”
ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ถึง “จักรถาภรณ์ช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนขั้นตราคือ
ดำรงตำแหน่งระดับ 3 หรือระดับ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ “จักรถาภรณ์ช้างเผือก”

กรณีตัวอย่าง 1 นาย ข. เป็นระดับ 3 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2542 มีสิทธิได้รับการเสนอ
ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “จ.ม.” จะขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราเป็น “จ.ช.” ต้องดำรง
ตำแหน่งระดับ 3 หรือระดับ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ซึ่งจะครบ 5 ปี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2547
ถึงแม้ว่าในช่วงระยะเวลา 5 ปีดังกล่าว ต่อมาได้รับการเลื่อนระดับเป็นระดับ 4 การนับระยะเวลา 5 ปี ต้อง
เริ่มนับจากระดับ 3 เป็นเกณฑ์ ดังนั้น นาย ข. มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้น “จ.ช. เมื่อปี 2547

กรณีตัวอย่าง 2 จากรณีตัวอย่าง 1 ในขณะเดียวกัน นาย ข. ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็น
ระดับ 5 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2547 พอดี มีผลให้ นาย ข. มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ต.ม.” ได้โดยไม่ต้องเสนอขอชั้น “จ.ช.” เนื่องจากชั้น “ต.ม.” เป็น
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับชั้นสูงกว่า

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
4	ระดับ 5 หรือ ระดับ 6	ต.ม.	ต.ช.	1. ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือระดับ 6 เริ่มขอ พระราชทาน ต.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือระดับ 6 มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	

- ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือระดับ 6 เริ่มต้นขอ “ตริตาภรณ์มงกุฎไทย” ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ถึง “ตริตาภรณ์ช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนชั้นตราคือ ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือระดับ 6 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ขอ “ตริตาภรณ์ช้างเผือก”

กรณีตัวอย่าง 1 นาย ค. เป็นระดับ 5 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2545 มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ต.ม.” จะขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราเป็น “ต.ช.” ต้องดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือระดับ 6 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ซึ่งจะครบ 5 ปี เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2550 ถึงแม้ว่าในช่วงระยะเวลา 5 ปีดังกล่าว ต่อมาได้รับการเลื่อนระดับเป็นระดับ 6 การนับระยะเวลา 5 ปี ต้องเริ่มนับจากระดับ 5 เป็นเกณฑ์ ดังนั้น นาย ค. มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ต.ช.” เมื่อปี 2550

กรณีตัวอย่าง 2 จากกรณีตัวอย่าง 1 ในขณะเดียวกัน นาย ค. ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นระดับ 7 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2550 พอดี มีผลให้ นาย ค. มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ท.ม.” ได้โดยไม่ต้องเสนอขอชั้น “ต.ช.” เนื่องจากชั้น “ท.ม.” เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับชั้นสูงกว่า

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
5	ระดับ 7 หรือ ระดับ 8	ท.ม.	ท.ช.	1. ดำรงตำแหน่งระดับ 7 หรือระดับ 8 เริ่มขอ พระราชทาน ท.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 7 และหรือระดับ 8 มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	

-ดำรงตำแหน่งระดับ 7 หรือระดับ 8 เริ่มต้นขอ “ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย” ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ถึง “ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนชั้นตราคือ ดำรงตำแหน่งระดับ 7 หรือระดับ 8 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ “ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก”

กรณีตัวอย่าง นาย ง. เป็นระดับ 7 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2546 มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ท.ม.” จะขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราเป็น “ท.ช.” ต้องดำรงตำแหน่งระดับ 7 หรือระดับ 8 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ต่อมา นาย ง. ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นระดับ 8 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2549 ดังนั้น นาย ง. มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ท.ช. ได้ต้องนับการดำรงตำแหน่งจากระดับ 7 เป็นเกณฑ์ ซึ่งจะครบ 5 ปีบริบูรณ์ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551 มีสิทธิเสนอขอชั้น “ท.ช.”

ดังที่กล่าวจะเห็นได้ว่า ข้าราชการจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่ครบตามลำดับชั้นตราของแต่ละตระกูล เนื่องจากขึ้นอยู่กับเงื่อนไขระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง และการเลื่อนระดับตำแหน่ง

นอกจากนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 8 มีสิทธิเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ประถมาภรณ์มงกุฎไทย” ได้ในปีก่อนเกษียณอายุราชการหรือในปีเกษียณอายุราชการ โดยมีเงื่อนไข คือ

- ต้องเป็นตำแหน่งบังคับบัญชา
 - ได้รับเงินเดือนเต็มขั้นของระดับ 8
 - ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ท.ช.” มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์
- ตามระเบียบฯ แล้ว การนับระยะเวลาในการเสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราเครื่องราช

อิสริยาภรณ์ในตระกูลช้างเผือกของแต่ละตำแหน่ง กำหนดว่าต้องดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์นั้น จะต้องดำรงตำแหน่งในระดับนั้น ๆ ครบ 5 ปีบริบูรณ์ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะเสนอขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน (นับถึงวันที่ 5 ตุลาคมของปีที่จะขอพระราชทาน หมายถึงกรณีได้รับการเลื่อนระดับหลังวันที่ 5 ตุลาคม จะมีผลให้สิทธิในการเสนอขอเลื่อนชั้นตราซ้ำเพิ่มขึ้นอีก 1 ปี

ทั้งนี้ การนับระยะเวลาเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลื่อนชั้นตราให้สูงขึ้นของตระกูลช้างเผือกนั้น หากในช่วงระยะเวลา 5 ปีดังกล่าวแล้ว ผู้ใดได้รับเลื่อนระดับตำแหน่งให้สูงขึ้นก่อนครบ 5 ปี ในระดับ 3 ระดับ 5 ระดับ 7 สามารถมีสิทธิเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในตระกูลมงกุฎไทยที่มีลำดับชั้นสูงกว่าตระกูลช้างเผือกได้ หรือกรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลช้างเผือกในปีใด และปีถัดไปได้รับการเลื่อนระดับเป็นระดับ 3 ระดับ 5 ระดับ 7 กรณีนี้ไม่สามารถเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในตระกูลมงกุฎไทยที่มีลำดับชั้นสูงกว่าในปีถัดไปได้ เนื่องจากระเบียบฯ กำหนดไม่สามารถเสนอขอปีติดกันได้

กรณีตัวอย่าง นาย จ. เป็นระดับ 3 เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2543 มีสิทธิเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “จ.ม.” จะเสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราเป็น “จ.ช.” ต้องดำรงตำแหน่งระดับ 3 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ซึ่งจะครบ 5 ปี เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 เสนอขอชั้น “จ.ช.” และต่อมา นาย จ. ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นระดับ 5 ในวันที่ 4 พฤษภาคม 2549 นาย จ. ไม่สามารถเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ต.ม.” ในฐานะดำรงตำแหน่งระดับ 5 ในปี 2549 ได้ เนื่องจากเป็นปีติดกันเพราะได้รับชั้น “จ.ช.” เมื่อปี 2548 ฉะนั้น นาย จ. จะสามารถเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้น “ต.ม.” ได้ในปี 2550

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
7	ระดับ 9	-	ม.ว.ม.	1. ได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกษียณอายุ ราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตราแต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุ ราชการตาม ข้อ 4 ให้ขอ ปิดกันได้

- ดำรงตำแหน่งระดับ 9 เสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ถึง “มหาวชิรมงกุฎ” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนชั้นตราเป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก” มาแล้ว
- จะเสนอขอชั้น “ประถมาภรณ์มงกุฎไทย” ต้องได้รับ “ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก” มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

- จะเสนอขอชั้น “ประถมาภรณ์ช้างเผือก” ต้องได้รับ “ประถมาภรณ์มงกุฎไทย” มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

- จะเสนอขอชั้น “มหาวชิรมงกุฎ” ต้องได้รับ “ประถมาภรณ์ช้างเผือก” มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. กรณียังไม่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก” จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราต่อไปไม่ได้จนกว่าจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก” และเมื่อได้รับพระราชทานชั้น “ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก” แล้ว จะเสนอขอพระราชทานชั้น “ประถมาภรณ์มงกุฎไทย” ต้องนับระยะเวลาการรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น “ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก” มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

ระดับ 9 สามารถเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่เกษียณอายุราชการมีสิทธิเสนอขอให้สูงขึ้นอีก 1 ชั้นตราในปีติดกันได้ แต่ต้องไม่เกินชั้น “ประถมาภรณ์ช้างเผือก” ยกเว้นกรณีลาออก

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
8	ระดับ 10	-	ม.ป.ช.	1. ให้เลื่อนชั้นตราได้ตามลำดับทุกปีจนถึงชั้น ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 5. ในปีที่เกิดชื่อยอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	การขอกรณีปีที่เกษียณอายุราชการตามข้อ 5 ให้ขอปิดติดกันได้

- ดำรงตำแหน่งระดับ 10 เสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ถึง “มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา คือ

1. กรณียังไม่ได้รับพระราชทานชั้น “ประดมาภรณ์มงกุฎไทย” ให้เสนอขอพระราชทานชั้นตราที่ต่ำกว่า “ประดมาภรณ์มงกุฎไทย” ทุกชั้นตราตามลำดับทุกปีจนถึงชั้น “ประดมาภรณ์มงกุฎไทย”

2. จะเสนอขอชั้น “ประดมาภรณ์ช้างเผือก” ต้องได้รับ “ประดมาภรณ์มงกุฎไทย” มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

3. จะเสนอขอชั้น “มหาวชิรมงกุฎ” ต้องได้รับ “ประดมาภรณ์ช้างเผือก” มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

4. จะเสนอขอชั้น “มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก” ต้องได้รับ “มหาวชิรมงกุฎ” มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

ระดับ 10 สามารถเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่เกิดชื่อยอายุราชการมีสิทธิเสนอขอให้สูงขึ้นอีก 1 ชั้นตราในปีติดกันได้ แต่ต้องไม่เกินชั้น “มหาวชิรมงกุฎ” ยกเว้นกรณีลาออก

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
9	ระดับ 11	-	ม.ป.ช.	1. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุ ราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก	การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุ ราชการตาม ข้อ 4 ให้ขอ ปิดกันได้

- ดำรงตำแหน่งระดับ 11 เสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ถึง

“มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนชั้นตราคือการเลื่อนระดับชั้นตั้งแต่
“ประถมาภรณ์มงกุฎไทย” ถึงชั้น “มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก” ทุกระดับชั้นตรามีระยะเวลาในการเลื่อน
แต่ละชั้นตราไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ และในปีเกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา ยกเว้นกรณี
ลาออก

ทั้งนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 9 ระดับ 10 และระดับ 11 มีความแตกต่างของสิทธิในการได้รับ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ในเรื่องของระยะเวลา ระดับชั้น ดังตารางเปรียบเทียบ
สมมติดำรงตำแหน่งระดับ 11 ระดับ 10 ระดับ 9 พร้อมกันและมีฐานการได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายชั้น “ป.ม.” พร้อมกัน

ณ วันที่ 5 ธันวาคม 2540

ระดับ	ปี พ.ศ.											
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551
11	ป.ม.	-	-	ป.ช.	-	-	ม.ว.ม.	-	-	ม.ป.ช.		
10	ป.ม.	-	-	ป.ช.	-	-	ม.ว.ม.	-	-	-	-	ม.ป.ช.
9	ป.ม.	-	-	ป.ช.	-	-	-	-	ม.ว.ม. สูงสุด แล้ว			

ทั้งนี้ การเลื่อนระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นมีผลให้เพดานการได้รับพระราชทานชั้นสูงสุดเทียบสูงขึ้น
รวมถึงระยะเวลาของการเลื่อนชั้นตราลดน้อยลง

จากการพิจารณาคุณสมบัติการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามหลักเกณฑ์ของระเบียบฯ นั้น มีเงื่อนไขสำคัญของระดับตำแหน่งเป็นตัวกำหนดชั้นตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะเสนอขอพระราชทาน

สำหรับข้าราชการแล้วยังมีการพิจารณาคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช 2484 สำหรับพระราชทานข้าราชการที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 25 ปี

การนับระยะเวลาราชการให้นับโดยคำนวณเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกัน แต่ถ้าผู้นั้นเข้ารับราชการก่อนอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ ให้นับตั้งแต่วันอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

ลูกจ้างประจำ ใช้หลักเกณฑ์พิจารณาจากเมื่อลูกจ้างประจำผู้ใดมีอายุการรับราชการครบ 8 ปีบริบูรณ์ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ 3 แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ 6	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ได้ บ.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	

- เริ่มขอพระราชทาน “เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย” เสนอขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ถึง “จัตุมภรณ์มงกุฎไทย” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา คือ

1. ได้รับ “เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย” มาแล้ว 5 ปี เสนอขอ “เบญจมาภรณ์ช้างเผือก”
2. ได้รับ “เบญจมาภรณ์ช้างเผือก” มาแล้ว 5 ปี เสนอขอ “จัตุมภรณ์มงกุฎไทย”

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
2	ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ 6 ขึ้นไป	บ.ช.	จ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. 2. ได้ บ.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. 3. ได้ จ.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	

- เริ่มขอพระราชทาน “เบญจมาภรณ์ช้างเผือก” เสนอขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ถึง “จัตุมภรณ์ช้างเผือก” โดยมีเงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา คือ

1. ได้รับ “เบญจมาภรณ์ช้างเผือก” มาแล้ว 5 ปี เสนอขอ “จัตุมภรณ์มงกุฎไทย”
2. ได้รับ “จัตุมภรณ์มงกุฎไทย” มาแล้ว 5 ปี เสนอขอ “จัตุมภรณ์ช้างเผือก”